

ÅRSRAPPORT

2005

BARNEOMBUDET

Barneombudet

Hammersborg Torg 1

Postboks 8889 Youngstorget

0028 Oslo

TLF: 22 99 39 50

FAX: 22 99 39 70

post@barneombudet.no

www.barneombudet.no

www.faktisk.no

Personalressurser

Ved utgangen av 2005 hadde Barneombudet 12,5 faste stillinger, inkludert Ombudet. Videre var det midlertidig ansatt en medarbeider på tiltak via Aetat, og en jusstudent som ekstrahjelp på deltid. Deler av året var det også ansatt en sivilarbeider.

Kjønnsfordeling på kontoret ved utgangen av 2005 var henholdsvis 7 kvinner og 6 menn. Gjennomsnittsalder på kontoret var 44 år; henholdsvis 43 for kvinner og 47 for menn. Sykefraværet ble redusert fra 5,9 % i 2003 til 3,6 % i 2004. Sykefravær 2005 var på 3,7%, dvs. ingen dramatisk endring fra året før.

Det har vært et mål å ha en stab med best mulig jevn fordeling mellom kvinner og menn.

I tillegg til Barneombudet, Reidar Hjermann har personalet i 2005 bestått av:

Knut Haanes (nestleder)
Britt Fredriksen (sekretær)
Thomas Hepsø (rådgiver/IT)
Frøydis Heyerdahl (rådgiver)
Sidsel Bjerke Hommersand (kommunikasjonsrådgiver)
Kari Jevne (rådgiver)
Lillian Juvkam (1. sekretær)
Jan Mossige (seniorrådgiver)
Wilhelm Berg (økonomi-/personalrådgiver)
Kari Stenquist (rådgiver)
Arild A. Søgner (rådgiver)
Anette S. Thorstensen (rådgiver)

Miljøledelse

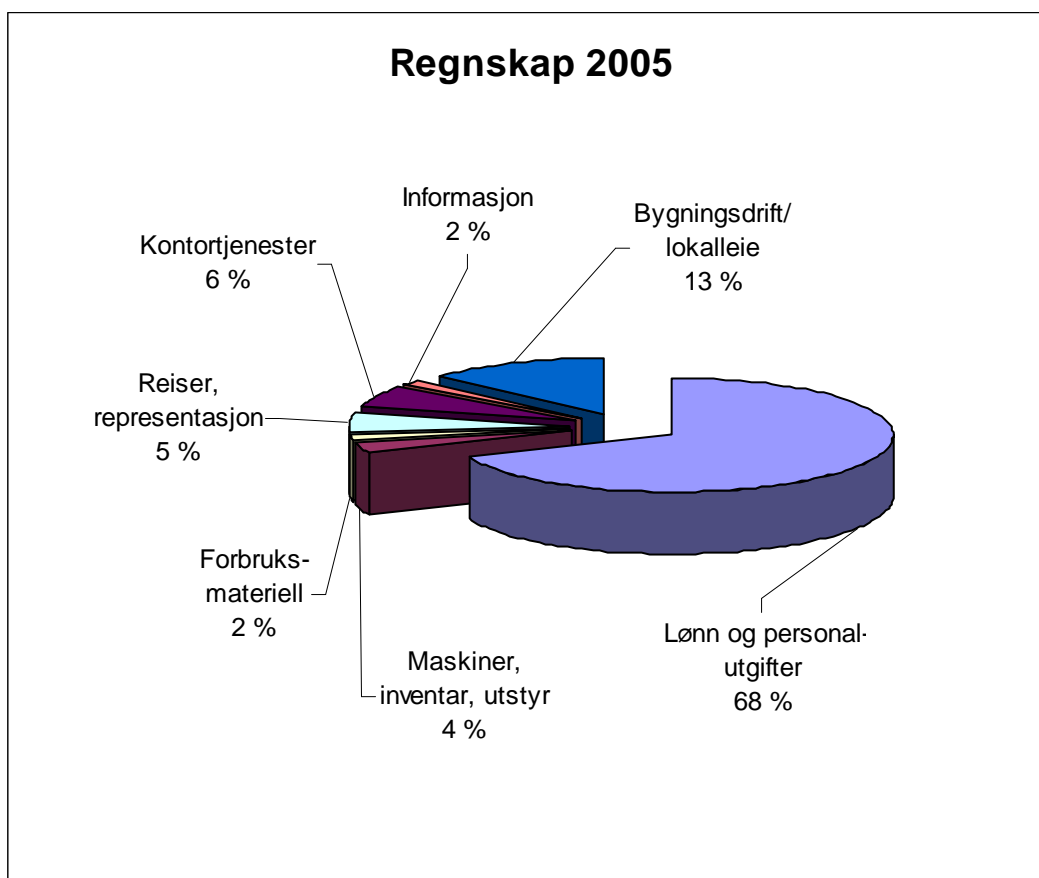
Barneombudet har i forbindelse med Grønn stat videreført arbeidet fra 2004.

- Strømbesparelse - der hver og en passer på slukke lys og regulere varmen i størst mulig grad
- Gårdeier, OBOS, arbeider aktivt med prosjekter knyttet til energiøkonomisering.
- Videreført fokus på papirforbruk mht utskrift og kopiering.
- Kildesortering med følgende grupperinger:
Papp, papir, plastfolie, flasker/kanner, treverk, lysstoffrør/sparepærer, glass-/metallembalasje, EE-avfall (elektrisk og elektronisk), annet miljøskadelig avfall, restavfall.

Regnskap 2005.

Barneombudets regnskap for 2005 ligger 3.8% under tilsvarende tall for året før. Dette skyldes bortfall av prosjektmidler som Ombudet disponerte over i 2004.

Regnskap	2004	2005
Lønn og personalutgifter	5 801 000	5 685 000
Maskiner, inventar, utstyr	189 000	299 000
Forbruksmaterieell	144 000	132 000
Reiser, representasjon	466 000	425 000
Kontortjenester	824 000	513 000
Informasjon	123 000	137 000
Bygningsdrift/lokalleie	1 081 000	1 111 000
Sum	8 628 000	8 302 000

Antall henvendelser

Antall skriftlige henvendelser til Barneombudet er fremdeles økende, dette til tross for at stadig mer informasjon blir hentet fra Internettssidene. I 2005 opplevde Ombudet en fordobling av besøkende på våre internettsider. www.barneombudet.no hadde i gjennomsnitt 42 000 unike besøkende pr måned, noe som tilsvarer ca. 500 000 besøkende i 2005, mot 260 000 treff i 2004, og 150 000 i 2003.

Totalt antall dokumenter i 2005 (inngående og utgående) var 4 156, fordelt som følger:

	2004	2005
Totalt inngående dokumenter registrert i postjournal	2 262	2 762
Utgående brev	1 173	1 394

Telefonhenvendelser

Året 2004 gikk Barneombudet over til nytt telefonsystem og vi har derfor ingen telefonstatistikk for dette året. I 2005, imidlertid er det registrert 11000 telefoner inn til vårt kontor. Til sammenligning ble det registrert 5200 telefoner i 2003, så også her kan vi peke på en meget stor økning.

Klar Melding Inn

Klar Melding Inn/Ut har lenge vært Barneombudets viktigste dialoginstrument med barn og unge. På den grønne linjen Klar Melding Inn (800 31 700) har barn og unge kunnet ringe inn meninger, synspunkter, spørsmål om rettigheter eller ønsker om råd. Et utvalg av meldingene blir besvart og lagt ut på NRK tekst-TV og på våre hjemmesider. Barn og unge kan også gå inn på Barneombudets Internettssider og sende inn meldinger per e-post.

Antall meldinger til kontoret på nett og telefon er fremdeles økende, men det er en klar tendens til at flere av telefonhenvendelsene er useriøse. Det er nå atskillig flere tjenester og telefoner der barn og unge kan henvende seg med sine spørsmål, og det virker som om disse blir benyttet. Barneombudet har derfor lagt ned Telefontjenesten i 2005, da utgiftene knyttet til denne telefonen ikke står i stil med den praktiske nytten vi kan si at telefonen nå har.

Stadig flere av de seriøse henvendelsene kommer via e-post, og kontoret ønsker å satse tyngre på dette området. Våre internettsider med "Ofte stilte Spørsmål og Svar" (FAQ) blir stadig oftere benyttet. Dette erstatter åpenbart også direkte spørsmål via Klar Melding.

Deltakelse konferanser/seminarer:

Barneombudet fikk i 2005 til sammen 439 forespørsler om å delta med innlegg på konferanser og seminarer. Vi var i stand til å svare positivt på 180 av disse henvendelsene.

Høringsuttalelser

Barneombudet har i 2005 avgitt 45 høringsuttalelser:

- Særregler for besøksleiligheter i fengsel
- Forslag til endringer i opplæringsloven - Opplæring i helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner
- Forslag til forskrift om fastsetting av farskap uten mors medvirkning
- Overholdelse av aldersgrensen 18 år ved salg av tobakksvarer - Innføring av statlig tilsynsordning

- Forslag til forskrifter til ny barnehagelov
- Forslag til endring i lov 28. februar om adopsjon - Innføring av obligatoriske adopsjonsforberedende kurs
- Forslag til ny forskrift om skytevåpen mv (våpenforskrift)
- Forslag til revidert rammeplan for barnehagen
- Ny straffelov: Forslag til generelle regler om formildende og skjerpene omstendigheter i straffeutmålingen og om skjerpning av reaksjonen for de alvorligste lovbruddene (domstolsbestemt prøveløslatelse)
- Krav om politiattest for helsepersonell og sosialpersonell)
- Forslag til hjemmel for frivillige organisasjoner til å kreve politiattest
- Utkast til forskrift om kommunens oppgaver etter lov om barneverntjeneste
- Høringsnotat om interkommunalt samarbeid
- Selvstendig næringsdrivendes trygderettigheter ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn
- NOU 2004: 9 Om ressursbruk og rettssikkerhet i fylkesnemndene for sosiale saker
- NOU 2005: 11 "Det offentlige engasjement på tannhelsefeltet"
- Nasjonal strategi for tobakksforebygging 2006 - 2010
- Forslag til endringer i ekteskapsloven og straffeprosessloven som ledd i regjeringens innsats mot tvangsekteskap
- Forslag om endringer i straffegjennomføringsloven
- Forslag til forskrift om prøveordning med narkotikaprogram med domstolskontroll
- Høringsnotat om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven
- Forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda, samt endringer i påtaleinstruksen kap. 5
- Vilkår for familiegjenforening - Forslag til endring i utlendingsforskriften
- Forslag til lov om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om heimevernet (pliktig tjeneste i visse skarpe operasjoner utenom krig eller når krig truer)
- Forslag til endringer i film- og videoprogramloven
- Utkast til lov om endringer i voldsoffererstatningsloven
- Forslag til læreplan i Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap (KRL) for Kunnskapsløftet
- Om endringer i pasientrettighetsloven - Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse
- NOU 2005: 3 "Fra stykkevis til helt - En sammenhengende helsetjeneste"
- Prøveprosjekter for pengespill på internett og andre elektroniske kanaler
- Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven
- NOU 2005: 1 God forskning - bedre helse
- Endringer i utlendingsforskriften som gjelder arbeidstillatelse for idrettsutøvere og trenere
- Etniske retningslinjer for statstjenesten
- NOU 2004: 20 Ny utlendingslov
- Forslag om å innføre obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere med felles barn og å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samværsrett
- NOU 2004: 18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenesten
- Endring av forskrift til opplæringsloven § 1-1, femte ledd
- Forslag til endringer i utlendingsloven §§ 6 og 39 og utlendingsforskriften §§ 10, 121, 122 og 195
- NOU 2004: 22 Velholdte bygninger gir mer til alle Eiendomsforvaltningsutvalgets utredning
- NOU 2004: 16 Vergemål
- Dommeravhør og observasjon av barn
- Forskrifter knyttet til rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og forskrift om nasjonalt personregister for deltakelse i introduksjonsprogram og opplæring
- Høringsnotat om ny barnehagelov
- NOU 2004: 17 Statlig tilsyn med kommunesektoren - Tilsynsutvalgets utredning

Situasjonsbeskrivelse 2005

Barneombudets virksomhet og agenda styres i stor grad av de daglige henvendelsene som kommer inn til kontoret. Disse henvendelsene representerer verdifull erfaring og kunnskap som bør komme praksis og politikk til nytte.

Henvendelser fra privatpersoner følges opp med rådgivning, veiledning eller henvisning til relevant instans. Barneombudet får også en formidlerrolle for å få etablert dialog og bevegelse i saker der partene er kommet inn i fastlåste posisjoner. I noen saker er innsynsretten tatt i bruk, kombinert med oppfølging i forhold til lokal/regional forvaltning.

Et overordnet mål i Ombudets behandling av henvendelser er:

- å gi rask og relevant hjelp
- å utvikle rutiner for å håndtere den informasjonen som ligger i henvendelsene på en hensiktsmessig måte
- å knytte kontakter med andre instanser som har tilgrensende og overlappende funksjoner i forhold til barn og unge

Ombudets hovedmål framkommer av Lov om Barneombud. Overordnet oppgave er å fremme barns interesser i samfunnet, herunder om lovverket, forvaltning og rettspraksis samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter. FNs Barnekonvensjon er nå norsk lov etter at den ble tatt inn i Menneskerettighetsloven. Dette gir et ytterligere styrket mandat til Barneombudet. I motsetning til de andre ombudene har Barneombudet ikke ansvaret for konkret forvaltning av lovverket i form av enkeltvedtak, men skal overvåke alle deler av barn og unges oppvekstvilkår. Et unntak fra dette er Ombudets ansvar i henhold til Lov om Film og Videogram.

Fem hovedområder har vært sentrale for Ombudets arbeid i 2005.

- Barns oppvekstvilkår lokalt. Samarbeid mellom de ulike sektorer som har ansvar for barns oppvekstmiljø.
- Barn og helse.
- Bedring av arbeidsmiljøet i og forholdene i barnehage og skole. En ytterligere satsing på voksnes lederansvar i tillegg til styrking av barn og unges eget engasjement.
- Barns aktive medbestemmelse.
- Virkeliggjøring av barnekonvensjonen i statlig og kommunal politikk.

Lokale prioriteringer er avgjørende for barns levekår. En god oppvekst krever derfor vilje til prioriteringer, samarbeid og et helhetlig syn på barndommen. Dette helhetlige synet må ligge til grunn for alle beslutninger og tiltak, slik at ansvarsfraskrivelse ikke blir mulig. Positiv oppvekst krever klare statlige signaler til det lokale nivå slik at grunnleggende vilkår for en god og utviklende barndom kan sikres. Som norsk lov skal Barnekonvensjonen danne grunnlag for så vel statlig som kommunal politikk på dette området.

For at alle aktører i samfunnet, inkludert barn og unge, skal kjenne sine rettigheter og sine plikter, må arbeidet knyttet til bevisstgjøring rundt Barnekonvensjonen intensiveres. Her har Ombudet ønsket å videreføre de positive erfaringene fra arbeidet med rapporteringen til FN, gjennom prosjektet "Livet Under 18".

Det er fortsatt behov for å fokusere på forholdene til utsatte barn og unge, som f.eks. barn innen barnevernet og asylsøkerbarn samt de utfordringene som andre språklige og etniske

minoriteter møter i vårt samfunn. Barn og helse er et område som Barneombudet ønsker å vie ekstra oppmerksomhet.

En sentralt område for Ombudets arbeid har vært skoleverket; både med tanke på skolen som medvirkningsarena og med tanke på elevenes arbeidsmiljø. Reformene i skoleverket krever overvåking. Arbeidet med å videreføre grunnideene bak Manifest mot Mobbing er blitt prioritert, men perspektivet er ytterligere utvidet ved også å sette fokus på elevenes eget initiativ og egen styrke i arbeidet med å skape gode forhold på skole og i fritid. Gjennom arbeidet med Manifest mot Mobbing har Ombudet fått tilbakemelding fra barn og unge som selv ønsker en mer sentral rolle i dette arbeidet og som selv ønsker å bidra til en positiv utvikling. Dette er signaler Barneombudet har fulgt opp.

Virksomheten 2005

Ombudets hovedmål framkommer av Lov om Barneombud. Overordnet oppgave er å fremme barns interesser i samfunnet, herunder om lovverket, forvaltning og rettspraksis samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter. FNs Barnekonvensjon er nå norsk lov etter at den ble tatt inn i Menneskerettighetsloven. Dette gir et ytterligere styrket mandat til Barneombudet. I motsetning til de andre ombudene har Barneombudet ikke ansvaret for konkret forvaltning lovverket i form av enkeltvedtak, men skal overvåke alle deler av barn og unges oppvekstvilkår. Et unntak fra dette er Ombudets ansvar i henhold til Lov om Film og Videogram.

Fem hovedområder vil bli sentrale for Ombudet arbeid i 2005.

- Barns oppvekstvilkår lokalt. Samarbeid mellom de ulike sektorer som har ansvar for barns oppvekstmiljø.
- Barn og helse
- Bedring av arbeidsmiljøet i og forholdene i barnehage og skole. En ytterligere satsing på voksnes lederansvar i tillegg til styrking av barn og unges eget engasjement.
- Barns aktive medbestemmelse
- Virkeliggjøring av barnekonvensjonen i statlig og kommunal politikk.

Lokale prioriteringer er avgjørende for barns levekår. En god oppvekst krever derfor vilje til prioriteringer, samarbeid og et helhetlig syn på barndommen. Dette helhetlige synet må ligge til grunn for alle beslutninger og tiltak, slik at ansvarsfraskrivelse ikke blir mulig. Positiv oppvekst krever klare statlige signaler til det lokale nivå slik at grunnleggende vilkår for en god og utviklende barndom kan sikres. Som norsk lov skal Barnekonvensjonen danne grunnlag for så vel statlig som kommunal politikk på dette området.

For at alle aktører i samfunnet, inkludert barn og unge, skal kjenne sine rettigheter og sine plikter, må arbeidet knyttet til bevisstgjøring rundt Barnekonvensjonen intensiveres. Her ønsker Ombudet å videreføre de positive erfaringene fra arbeidet med rapporteringen til FN, gjennom prosjektet "Livet Under 18". Det arbeides bl.a. i denne sammenhengen med et undervisningsopplegg om Barnekonvensjonen.

Det er behov for fortsatt å fokusere på forholdene til utsatte barn og unge, som f.eks. barn innen barnevernet og asylsøkerbarn samt de utfordringene som andre språklige og etniske

minoriteter møter i vårt samfunn. Barn og helse er et område som Barneombudet ønsker å vie ekstra oppmerksomhet.

En sentralt område for Ombudets arbeid vil fremdeles være skoleverket; både med tanke på skolen som medvirkningsarena og med tanke på elevenes arbeidsmiljø. Reformene i skoleverket krever ytterligere overvåking. Arbeidet med å videreføre grunnideene bar Manifest mot Mobbing vil bli prioritert, men perspektivet vil bli ytterligere utvidet ved også å sette fokus på elevenes eget initiativ og egen styrke i arbeidet med å skape gode forhold på skole og i fritid. Gjennom arbeidet med Manifest mot Mobbing har Ombudet fått tilbakemelding fra barn og unge som selv ønsker en mer sentral rolle i dette arbeidet og som selv ønsker å bidra til en positiv utvikling. Dette er signaler Barneombudet ønsker å følge opp.

1. Bidra til gjennomføring av FNs barnekonvensjon, lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

- Oppfølging/overvåking i forbindelse med inkorporeringen av FNs barnekonvensjon
- Bidra til at lokal politikk for barn og unge bygger på Barnekonvensjonen.
- Bidra til å styrke barns rettssikkerhet gjennom stimulering av Barnevernet.
- Bidra til informasjon og undervisningsopplegg i Barnekonvensjonen for bl.a. utdanningsinstitusjoner.
- Initiere en bred gjennomgang av barns helse med henblikk på om planlegging av tilbud og tiltak på området er helhetlig nok til å kunne møte kravene i artikkel 24.
- Bidra til at intensjonene i Opplæringslovens §9A blir en realitet for alle barn og unge.
- Overvåke barn og unges medievirksomhet iht Art 17 i Barnekonvensjonen, med særlig vekt på film, TVs sendeflater og innhold, samt reklame.

Barnekonvensjonen

Arbeidet med å følge opp inkorporeringen av FNs barnekonvensjon er en kontinuerlig prosess som gjennomsyrrer Barneombudets virksomhet. På alle oppvekstområder og i enhver diskusjon om barn og unges rettssikkerhet bestreber Ombudet seg på å gjøre relevante koblinger til de rettighetene som er nedfelt i Barnekonvensjonen. Når det gjelder internasjonale relasjoner og oppfølging av barnekonvensjonen, var Barneombudet i Beijing fra 30. mai til 6. juni 2005. Formålet med turen var å informere kinesiske myndigheter og andre relevante aktører om barneombudsordningen samt sette fokus på barns rettigheter.

Selv om Barneombudet ikke har beslutningsmyndighet i konkrete saker, har kontoret en viktig funksjon som rådgiver, ikke minst i forhold til virkeliggjøringen av Barnekonvensjonen i lokale beslutninger. På oppdrag fra Barne- og familiedepartementet utarbeidet Senter for Menneskerettigheter et informasjonshefte om Barnekonvensjonen. Barneombudet hadde en rekke innspill til dette heftet og det er blitt et godt hjelpemiddel for kommunale beslutningstagere i forhold til konkretisering av Barnekonvensjonen.

Barnevernet i Oslo

Barneombudet har i samarbeid med Kirkens Bymisjon, Norges Røde Kors og Foreningen for Barnevernsbarn arrangert en konferanse/høring om visjoner for barnevernet i Oslo. Ideen bak konferansen var å sette søkelyset på det som vi som samarbeidspartnere har opplevd av utfordringer i barnevernet i Oslo. Bidragsyterne besto i første rekke av fagpersoner innen barnevernet og relaterte etater. Høringen munnet ut i en rapport fra arrangementet med spørsmål til bystyret med utfordringer omkring fremtiden for barnevernet.

Kriminalomsorg for barn

Barneombudet har hatt fokus på kriminalomsorgen, med særlig fokus på barn i varetekt og forholdene for barn under soning. Barneombudet skrev 18. mars 2005 til Europarådets torturovervåkningskomité vedrørende varetektsfengsling av barn. Ombudet etterlyste et bedre tilbud spesielt tilrettelagt for barn. Det er også gjennomført besøk i Oslo fengsel der vi bl.a. så nærmere på prosjektet Stifinneren junior. Det har gjennom året blitt fokusert på barnevernets rolle i samværsaker og i kriminalomsorgen. Barnevernet og fokus på dette brukes i høringer, tas opp på møter og konferanser.

Barn og helse

Barneombudet har satt fokus på bl.a. problematikken i forhold til at barn ikke får helsehjelp pga problematiske samtykkeregler. Dette er tatt opp med Helse- og omsorgsdepartementet i høringsuttalelse til endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven. Videre har vi hatt fokus på barn som pårørende og særlig barnets behov for å få informasjon om foreldres sykdom. Barneombudet har i samarbeid med organisasjonen Alkokutt, Forbrukerombudet og Forbrukerrådet diskutert problemstillinger omkring alkoholvaner blant unge mennesker. Barneombudets initiativ knyttet til innføringen av et sunt og godt skolemåltid til alle elever i grunnskolen ble videreført i 2005. Barneombudets hovedfokus var måltidets innhold og mulighetene for praktisk gjennomføring. Arbeidet fortsetter inn i 2006, til skolemåltidet er en realitet.

Kontoret har gjennom sitt arbeid satt fokus på barn og ungdom med minoritetsbakgrunn, samt integreringsproblematikken. Situasjonen for enslige, mindreårige asylsøkere har også i 2005 vært i fokus for Barneombudets arbeid.

På bakgrunn av henvendelser til kontoret og gjennom kontakter med fagmiljøene har Barneombudet sett behovet for å intensivere arbeidet inn mot en analyse av hvordan helsevesen, barnevern, politi og rettsapparat samlet fungerer i saker om vold og plutselig uventede dødsfall i sped- og småbarnsalder.

Opplæringsloven Kap 9a

Opplæringslovens kapittel 9A angir de rettigheter barn og unge har til et godt arbeidsmiljø både fysisk og psykososialt i skolen. Barneombudet har drevet aktiv veiledning om bruk av opplæringslovens kapittel 9A i en rekke situasjoner gjennom foredrag, telefonsamtaler, brev og ikke minst e-post. Ombudet har et tett samarbeid med Foreldreutvalget for Grunnskolen, Elevorganisasjonen, og Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn, NFBIB. Gjennom våre nettsider og direkte henvendelser gis det veiledning på telefonen om fremgangsmåter på klageretten og informasjon om skolenes internkontrollsystem. Barneombudet har etablert et omfattende samarbeid med Elevorganisasjonen generelt og spesielt gjennom møter i forum for bedre inn klima i skoler der opplæringslovens § 9a-2 har vært sentral.

Manifest mot mobbing

Barneombudet har hatt en aktiv rolle i prosjektet SUM= Sammen! Uten mobbing. I juni 2005 ble et nytt manifest mot mobbing undertegnet. Barneombudet, som i sin tid tok initiativet til det første mobbemanifestet, var denne gangen ikke blant partene som undertegnet manifestet. Grunnen til dette var at Ombudet nå ønsket å tre inn i en overvåkningsrolle i tråd med ombudets mandat, der man i dialog med de øvrige partene kunne

bidra til en evaluering av arbeidet mot mobbing. Ombudet har samarbeidet med ulike kommuner og lokalaviser som ønsker å sette arbeidet mot mobbing på dagsorden.

Reklame mot barn

Barneombudet har i samarbeid med Forbrukerombudet, Forbrukerrådet, Framtiden i Våre Hender, Barnevakten, Utdanningsforbundet, Foreldreutvalget i Grunnskolen, Annonserforeningen og Kreativt Forum tatt initiativ til å kreve et totalforbud mot reklame i alt undervisningsmaterieell og på skolens områder. Motivet for dette initiativet var å demme opp for det økende kommersielle presset mot barn og forhindre at en kommer i den situasjonen hvor kvaliteten på utdanningen er avhengig av skoleledelsens villighet til å skaffe reklamemidler for å finansiere skolens kvalitet.

2. Bidra til å utvikle informasjon til og kommunikasjon med barn og unge slik at deres medvirkning i samfunnet blir reell.

- Styrke barn og unges medvirkning, bl.a. gjennom oppfølging av elevrådsarbeidet.
- Videreutvikle InternettParlamentet til et redskap for aktiv medvirkning.
- Videreutvikle arbeidet mot mobbing gjennom å styrke elevenes eget engasjement.
- Styrke samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Bidra til å styrke godt lederskap på alle nivåer som arbeider med og for barn og unge.
- Styrke Barneombudets nettsider med relevant informasjon til barn og unge, samt videreutvikle forskningsformidling.

Ungdomsrådet

Høsten 2005 etablerte Barneombudet sitt Ungdomsråd. 12 ungdommer fra ulike videregående skoler i Oslo området ble Barneombudets rådgivere for et år.

InternettParlamentet

Barneombudets InternettParlament består av 70 skoler over hele landet der elevrådene kommer med innspill til Ombudet ut fra definerte problemstillinger. Elevrådene besvarer spørsmål og drøfter problemstillingene via internett.

Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner

Det har, bl.a. via Forum for Barnekonvensjonen, vært samarbeid med en rekke organisasjoner som arbeider for barn og unge. Den uorganiserte delen av ungdomsmiljøet har også vært fokus for Ombudets arbeid, og vi har gjennom året vært i kontakt med personer som arbeider for å få tilrettelagt mer fysisk aktivitet for barn og unge som ikke er med i organisert idrett.

Barneombudets nettsider

Et omfattende arbeid er lagt ned i opprustingen og videreutviklingen av Barneombudets nettsider, særlig med tanke på nyhetsstoff, forskningsformidling og barne- og ungdomssidene. Antall treff på nettsidene illustrerer at dette arbeidet har båret frukter og at publikum i ulike aldersgrupper i stadig større grad henter informasjon fra nettsidene på www.barneombudet.no. I 2005 var det i snitt ca 40.000 unike besøkende pr. måned på Barneombudets nettsider.

Barn og nye medier

Barneombudet har også i 2005 fokusert på det omfattende området som kan betegnes som "Barn og nye medier". Det er et stort behov for rådgivning omkring barn og unge knyttet opp mot den nye digitale hverdagen. En rekke henvendelser kommer fra pressen og fra foresatte, skoler og organisasjoner. Problemstillingene en søker råd om gjelder eksempelvis publisering

av personlig informasjon på nettet, rettigheter i forbindelse med netthandel, nettvett, chat, mobiltelefoni, og dataspill.

Barneombudet har samarbeidet med en rekke fagmiljøer omkring disse temaene, bla. SAFT. SAFT - Safety, Awareness, Facts and Tools – er et all-europeisk prosjekt som har som mål å fremme sikker bruk av internett blant barn og ungdom. SAFT ønsker å lære barn og tenåringer hvordan de reduserer ”risikoadferd” og kan bli ansvarlige internettbrukere. Arbeidet har i stor grad vært fokusert på å gi foreldre, lærere og internettindustrien midlene for at barna skal kunne nå dette målet.

Det har vært sterkt fokus på seksuelle overgrepere som opererer på internett. Barneombudet har deltatt i arbeidet til en tverrfaglig gruppe og har vært aktive i debatten via media. I samarbeid med andre fagmiljøer er det utformet et foreldreveiledningsheft som gir informasjon om faremomenter og gir opplysninger om ”Safer Internet use”.

Mye oppmerksomhet har også vært rettet inn mot barn og mobilbruk. Bl.a. har Barneombudet i brev til myndighetene etterlyst en tydelig angivelse av strålefare ved de ulike mobiltelefonmerkene. Ombudet mener at denne type forbrukerinformasjon vil være en viktig kundeservice på linje med annen varefaktaopplysning som finnes på f.eks matvarer.

3. Bidra til å sette barn og unge på samfunnets dagsorden.

- Overvåke nasjonal og lokal prioritering av oppvekst og levekår for barn og unge.
- Rådgi beslutningstagere på alle nivåer i forhold til barnefaglige spørsmål.

Høringsuttalelser

Barneombudet har avgitt høringsuttalelser og ellers deltatt i debatten for å styrke barn og unges muligheter til å få hjelp etter behov på et høyt faglig nivå, bla. gjennom å arbeide for en styrking av PP-tjenesten i skolene.

Barn og utlendingsforvaltningen

På utlendingsfeltet mottar Barneombudet en rekke henvendelser. Særlige områder vi har fokusert på i 2005 er:

- verger til enslige mindreårige (skrevet høringsuttalelse og holdt foredrag for verger).
- alderstesting av barn
- utforming av vedtak på utlendingsfeltet når de berører barn, eksempelvis hvordan brukes barnekonvensjonen.
- Retur av syke barn – hvordan ivaretas de i hjemlandet?
- Enslige mindreårige asylsøkere – forhold på mottak.
- Bruk av barnefaglig kompetanse i utlendingsforvaltningen.
- Barn i kirkeasyl der vi har vært i kontakt med politiets utlendingsenhet for å forsikre oss om at barna ikke risikerer å bli tatt av politiet dersom de beveger seg utenfor kirkerommet.

Samiske barn og Barneombudet

Barneombudet har tatt initiativ overfor Sametinget der vi særlig har pekt på behovet for å utvikle et tettere samarbeid bl.a. innen følgende områder:

- Lærebøker på ulike samiske språk.

- Barnevern- og fosterhjem for samiske barn.
- Psykisk helsevern for samiske barn.
- Reindrift- og slaktingsreguleringer som forhindrer at barna kan erfare og lære om forvaltning av sentral samisk kultur, blant annet ved at barnehagebarna ikke kan være med på slakt.
- Samarbeid mellom nordiske barneombud om urbefolknings- og samiske spørsmål. Dette samarbeidet vil styrkes og konkretiseres i løpet av 2006 og 2007.